

Zaaknummer: 2016/38075
Referentie: 2016/38864

Raadsvergadering d.d. 17 januari 2017 agendapunt 7

Aan:

De Gemeenteraad

Vries, 29 november 2016

Portefeuillehouder:	mw.Hofstra
Behandelend ambtenaar:	mevr. E.M. Kuiper
Doorkiesnummer:	0592 - 266
E-mail adres:	e.kuiper@tynaarlo.nl
Bijlagen:	
	- Raadsbesluit (bijgevoegd) - Concept- verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Tynaarlo 2017 - Financieel overzicht - Zienswijze schoolbesturen - (concept) verslag overleg Lokaal Educatie Agenda van 31 oktober 2016

Onderwerp

Wijziging Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Tynaarlo

Gevraagd besluit

1. De Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Tynaarlo van 28 november 2006 intrekken en de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Tynaarlo 2017 vaststellen.
2. Schoolbesturen de mogelijkheid geven om, indien het gebouw nog geen 40 jaar ouder is, in gesprek te gaan met de gemeente over bijdrage in de kosten voor aanpassen van het gebouw;
3. De regeling: *flexibele regeling medegebruik* intrekken;
4. De regeling: *verruiming spoedprocedure* intrekken.

Wat willen wij hiermee bereiken?

We willen bereiken dat de huisvestingsverordening onderwijs weer aangepast is aan de nieuwste wet- en regelgeving en past bij de ontwikkelingen van deze tijd.

Waarom komen we nu met dit voorstel?

Ten tijde van de wetwijziging van 1 januari 2015 werd er al druk gewerkt aan het accommodatiebeleid voor de kernen Eelde-Paterswolde, Vries en Tynaarlo. Vanwege continuïteit is ervoor gekozen om deze kernen te baseren op de kaders in de huisvestingsverordening van 2006. Deze kernen zijn vastgesteld. Met de start van het accommodatiebeleid Zuidlaren is een natuurlijk moment ontstaan om ook de huisvestingsverordening aan te passen. Deze kern zal dan ook op de nieuwe verordening worden gebaseerd. De schoolbesturen hebben hier mee ingestemd.

Wat ging er aan vooraf

Vanwege aangepaste wet- en regelgeving heeft de gemeente per 1 januari 2015 niet langer de zorgplicht voor aanpassing en onderhoud van schoolgebouwen voor het primair onderwijs. Deze verantwoordelijkheid ligt vanaf dat moment bij het bevoegd gezag van de betreffende school. Voor het voortgezet onderwijs is dat al de bestaande situatie sinds 2005 (de wet brengt overigens geen principiële wijziging aan in het stelsel. Het schoolbestuur is en blijft verantwoordelijk voor het instandhouden van het schoolgebouw. De onderwijshuisvesting blijft (ook in de nieuwe situatie) een gedeelde verantwoordelijkheid van schoolbesturen en

gemeenten. Zo blijft de gemeente verantwoordelijk voor de bekostiging van o.a. nieuwbouw, uitbreiding en eerste inrichting meubilair en onderwijsleerpakket).

De verordening moet worden aangepast aan deze nieuwe wet- en regelgeving. Dit maakt dat het ook een natuurlijk moment is om te kijken of de verordening ook op andere punten aangepast kan worden.

Daarnaast is gekeken hoe wenselijk het nog is om twee regelingen uit 2003 voort te laten bestaan of in te trekken.

Het feit dat de verordening later wordt vastgesteld dan de wetgeving is doorgevoerd heeft geen juridische consequenties. Wetgeving gaat altijd boven hetgeen in de verordening staat.

Verschillen

Een verordening is een document dat kan worden aangepast aan de situatie van de betreffende gemeente. Een gemeente is niet verplicht om een modelverordening (in dit geval van de VNG) over te nemen.

Op te komen tot een nieuwe verordening zijn alle verschillen naast elkaar gelegd en besproken met de werkgroep die de voorbereidingen heeft gedaan om te komen tot een nieuwe verordening (deze werkgroep bestond uit twee vertegenwoordigers van de twee grootste schoolbesturen (CONOD en st. Baasis), de beleidsadviseur onderwijs en een medewerker van Vastgoed. De extern adviseur die al het voorwerk had verricht was ook aanwezig).

Het overgrote deel van de verschillen betroffen kleinere tekstuele wijzigingen. Ook kon opnieuw worden nagedacht of bijvoorbeeld termijnen gewijzigd moesten worden. Alle schoolbesturen zijn akkoord gegaan met de wijzigingen.

Daarnaast waren er een aantal grotere verschillen tussen de huidige verordening en de modelverordening. Dit betrof de volgende punten:

1. Ruimtebehoefte berekening;
2. Extra ruimte i.v.m. IKC-ontwikkeling;
3. Begripsbepaling afstand bij medegebruik;
4. Noodzaak voor vervangende nieuwbouw.

Wat betreft de punten één en vier delen het college en de schoolbesturen dezelfde standpunt om over te gaan tot de ruimtebehoefte berekening zoals deze nu is opgenomen in de modelverordening en een andere begripsbepaling voor noodzaak vervangende nieuwbouw op te nemen. Wat betreft punt 2 en 3 hebben het college en de schoolbesturen een verschillend standpunt.

Hieronder worden de onderdelen toegelicht.

1. Ruimtebehoefte berekening

De huidige verordening van Tynaarlo hanteert een andere berekeningsystematiek voor het bepalen van de ruimtebehoefte dan de modelverordening van de VNG. In 2006 is de verordening van de gemeente Tynaarlo vastgesteld. In 2006 is de verordening van de gemeente Tynaarlo vastgesteld. In 2008 kwam de VNG met een nieuwe systematiek voor het berekenen van de ruimtebehoefte. Met instemming van de schoolbesturen is destijds besloten deze nieuwe berekeningssystematiek niet over te nemen. Argumenten hiervoor waren dat de al gehanteerde systematiek prima voldeed en meer kaders bood dan de nieuwe systematiek.

We zijn nu 8 jaar verder en het onderwijs is in de loop der jaren veranderd. Vanuit de schoolbesturen is er nu de wens om meer vrijheid te hebben bij de inrichting van hun gebouwen.

De modelverordening is gebaseerd op de nieuwste inzichten en past bij de huidige trend dat scholen zelf bepalen hoe zij hun ruimtes inrichten. Het gegeven van een gang met lokalen is niet meer de meest gebruikelijke vorm in deze tijd. Scholen moderniseren en passen hun inrichting hier op aan. Met de berekeningssystematiek van de VNG worden schoolbesturen flexibeler bij de inzet van de beschikbare vierkante meters.

Concreet betekent dit dat bij recht op uitbreiding niet meer in lokalen wordt gerekend maar in m2 waarbij een minimum geldt van 70m2.

2. Extra ruimte in verband met IKC- ontwikkeling (Integraal Kindcentrum)

De modelverordening biedt de mogelijkheid om extra m2 te bouwen voor een school ten gunste van IKC-ontwikkeling (integraal Kind Centra). Hierdoor kunnen dan bv. kinderopvang en andere gerelateerde instellingen samen met onderwijs in een gebouw gehuisvest worden. Op het moment dat dit is opgenomen in de verordening dan betekent dit, wanneer een school groeit, de gemeente de plicht heeft om voor extra m2 te zorgen zodat de school weer voldoende m2 heeft.

Het onderwijs is van mening dat in de huidige tijd, waarin steeds meer IKC's ontstaan deze mogelijkheid in de verordening opgenomen moet worden.

In april 2015 zijn de kaders voor het accommodatiebeleid vastgesteld. Deze kaders zijn:

- de gemeente faciliteert de mogelijke realisatie van kinderopvang voor de doelgroep 0-4 jaar nabij de scholen, door hiervoor grond beschikbaar te stellen (indien er voldoende ruimte is en de gemeente grondpositie heeft). Hanteer hierbij marktconforme uitgangspunten. Immers, een gemeente mag commerciële instellingen niet subsidiëren/oneerlijke concurrentie faciliteren.
- de gemeente bouwt als gemeente niet voor commerciële partijen omdat zij hier geen zorgplicht heeft. Bovendien loopt de gemeente hierbij financieel risico op leegstand/niet verhuurde ruimtes.

Deze kaders zijn vastgesteld door de gemeenteraad. Dat betekent dat in de verordening niet wordt opgenomen de mogelijkheid voor extra m2 ten gunste van IKC-ontwikkeling.

Dat deze kaders in de praktijk goed werken en hanteerbaar zijn blijkt uit de overeenkomst die de gemeente heeft gesloten met st. Trias voor bouw van een kinderopvanglocatie door Trias in Groote Veen in Eelde.

3. Begripsbepaling afstand medegebruik

Op het moment dat een school groeit wordt altijd gekeken of medegebruik een optie is. Dit betekent dat wordt gekeken of er een andere school is die ruimte overheeft of dat er een ander gebouw is waar onderwijs gegeven kan worden.

In de huidige verordening kan worden doorverwezen indien de ruimte die gebruikt kan worden zich binnen 2km. hemelsbreed van de hoofdlocatie van de school bevindt. In de modelverordening is het begrip hemelsbreed vervangen door *de voor de leerling kortste en voldoende begaanbare en veilige weg*. De schoolbesturen zouden graag deze tekst uit de modelverordening willen handhaven.

Wat betreft de afstand voor medegebruik pleit het onderwijs om de huidige afstand van 2 km te hanteren en niet 3 km zoals door de ambtelijke vertegenwoordiging in de werkgroep is neergelegd.

Er zijn argumenten om niet te kiezen voor de, *voor de leerling, kortste en voldoende begaanbare en veilige weg* maar de formulering uit de huidige verordening te handhaven:

- de begrippen kortste en voldoende begaanbare en veilige weg kunnen verschillende geïnterpreteerd worden. Wat voor de ene persoon begaanbaar en veilig is, is dat voor de ander niet. Voor de helderheid is het belangrijk duidelijke objectieve normen te hanteren. Hemelsbreed is dan een goed begrip.
- nog belangrijker is het feit dat de verordening redeneert vanuit het schoolgebouw. Dus 2km vanuit het hoofdgebouw. In de praktijk komen kinderen vanuit huis naar de medegebruik locatie. Ieder kind heeft zijn eigen wijze en weg waarop hij naar school komt. Ook hier geldt dat de route die het ene kind moet afleggen een betere/veiliger route kan zijn dan de route die het andere kind moet afleggen.

Daarom is het voorstel om af te wijken van de modelverordening en het begrip hemelsbreed te blijven gebruiken.

Wat betreft de afstand zijn er geen bezwaren om, net als in de huidige verordening, uit te gaan van 2 km.

4. Noodzaak voor vervangende nieuwbouw

In de modelverordening is opgenomen wanneer de noodzaak voor vervangende nieuwbouw aanwezig is.

Het betreft de volgende passage:

*De noodzaak voor vervangende bouw is aanwezig als:
op grond van een overeenkomstig NEN2767 opgestelde bouwkundige rapportage wordt vastgesteld dat
onderhoud of aanpassen niet zal leiden tot de gewenste levensduurverlenging van ten minste 20 jaar.*

Het grote bezwaar bij het gebruik van deze rapportage als beoordelingsinstrument is dat, indien een schoolbestuur haar gebouw goed onderhoud, zij nooit voor vervangende nieuwbouw in aanmerking zal komen. Goede huismeester worden bestraft en slecht huismeesterschap leidt tot beloning.

Daarom wordt, met instemming van alle schoolbesturen voorgesteld, om deze passage te vervangen door de volgende:

De noodzaak voor vervangende nieuwbouw is aanwezig indien het schoolgebouw minstens 40 jaar oud is.

Dat betekent dat voor alle scholen die nu (ver)nieuwbouw krijgen zij over 40 jaar recht hebben het normbedrag voor vervangende nieuwbouw. Hierbij moeten dan wel nadere afspraken worden gemaakt o.a dat zij met dit bedrag weer 40 jaar verder moeten en niet in de tussentijd bij de gemeente kunnen aankloppen. Ook kunnen ze dan zelf bepalen of ze kiezen voor volledige nieuwbouw of voor renovatie waarbij ook bv. onderwijskundige aanpassingen worden gedaan.

Daarnaast is met elkaar vastgelegd in, het OOGO overleg van 31 oktober 2016 (zie bijlage), dat er de mogelijkheid is om met de gemeente op een eerder moment bv. wanneer het gebouw 25 jaar oud is, met elkaar in overleg te gaan. Aanleiding hiervoor kan zijn dat een school, vanwege gewijzigde onderwijsinzichten het gebouw wil aanpassen en up-daten. Dit kan voor beide partijen een win-win situatie zijn. De gemeente hoeft niet het volledige bedrag voor nieuwbouw uit te keren. De school kan weer jaren vooruit. Ook hier moeten nadere afspraken over gemaakt worden.

Normbedragen

Tot slot blijft een punt van discussie de hoogte van de normbedragen. De schoolbesturen zijn van mening dat de normbedragen niet voldoende zijn om sober en doelmatig schoolgebouwen te bouwen. Het college is zich bewust van deze discussie maar ziet op dit moment geen aanleiding om de normbedragen structureel te verhogen en dit vast te leggen in de verordening.

In het kader van het accommodatiebeleid zijn voor de kernen Eelde/Paterswolde, Vries en Tynaarlo uitvoeringsovereenkomsten tussen de schoolbesturen en de gemeente opgesteld. Hierin staan de rechten en de plichten t.a.v. de bouwprojecten.

Hierin is opgenomen dat, indien dit blijkt uit de aanbesteding, dat het normbedrag niet toereikend is, de gemeente hierover in gesprek gaat met het schoolbestuur om tot een oplossing te komen. Met deze toezegging is vastgelegd dat de gemeente het gesprek aangaat om het moment dat dit nodig mocht zijn. Het handhaven van de normbedragen geeft dus wel ruimte om eventueel meer te doen maar niet de plicht om standaard meer te doen.

Intrekken flexibele regeling medegebruik en verruiming spoedprocedure

Beide regelingen zijn in 2003 vastgesteld. In die tijd was er behoefte om sneller te kunnen reageren en meer mogelijkheden te hebben bij groei van een school dan dat de huisvestingsverordening bood. Destijds was er ook sprake van groei bij meerdere scholen.

We zijn nu een aantal jaren verder en waar we destijds overwegend groei kenden, zien we nu in meer of mindere mate krimp. Daarnaast is het accommodatiebeleid in uitvoering waardoor scholen weer passend zijn en waar dat kan, wordt flexibel gebouwd zodat groei/krimp makkelijker opgevangen kan worden.

Daarom is het voorstel om beide regelingen te beëindigen. Ze passen niet meer bij de tijd. Mocht in de toekomst uitbreiding nodig zijn, dan geldt hiervoor de regelgeving zoals opgenomen in de verordening.

Hoe informeren we de inwoners?

Nadat een verordening is vastgesteld zal dit op de gemeentepagina worden gemeld.
Overigens is bij de invulling van de wijzigingen van deze verordening het onderwijs nauw betrokken.

Wanneer gaan we het uitvoeren?

De nieuwe verordening treedt in werking op het moment dat de raad de verordening heeft vastgesteld.

Hoe zijn de financiën opgebouwd?

Er zijn geen financiële consequenties verbonden aan het voorstel. Bij de toepassing van de nieuwe berekeningssystematiek zijn er op macroniveau geen verhogingen. Wel kunnen zich op schoolniveau wijzigingen voordoen. In de bijlage treft u een overzicht aan met daarop de scholen in Zuidlaren berekend op basis van de huidige verordening en berekend op basis van de nieuwe verordening.

Burgemeester en wethouders van Tynaarlo,

drs. M.J.F.J. Thijsen,

burgemeester

mr. J. Th. van Nieukerken,

gemeentesecretaris